

लः ह्रीवेत् तत्रार्थे अमरटीकायाभाह स भरतः ।
 लुड गतौ स्वा० आ० सक० सेट् ऋदित् चङि न ह्रस्वः ।
 ह्रोडते अह्रोडिष्ट । [ह्रूडति अङ्गुडिष्ट
 लुड गतौ स्वा० आ० सक० सेट् ऋदित् चङि न ह्रस्वः ।
 लृप् गतौ स्वा० आ० सक० सेट् । ऋदित् चङि न ह्रस्वः ।
 ह्रोपते अह्रोपिष्ट ।
 लृष अश्वशब्दे अक० सर्पणे सक० स्वा० आ० सेट् ऋदित्
 चङि न ह्रस्वः । ह्रेषते अह्रेषिष्ट ।
 लृषा स्त्री ह्रेष-भावे अ । अश्वशब्दे अमरः ।
 लृड गतौ स्वा० आ० सक० सेट् ऋदित् चङि न ह्रस्वः ।
 ह्रोडते अह्रोडिष्ट । [द्विङि । ह्रुगति अह्रुगीत् ।
 लृग संवरणे स्वा० प० सक० सेट् चटा० एदित् सिचि न
 लृप भाषणे चु०ड०द्विक०सेट् । ह्रापयति ते अजिह्वपत् त ।
 लृम रवे स्वा० प० अ० सेट् । ह्रुवति अह्रुवीत् अह्रुवीत् ।

ह्राद शब्दे स्वा० अ० अक० मोदने सक० सेट् ईदित्
 निष्ठायासनिट् । ह्रादते अह्रादिष्ट । ह्रादः ।
 आ+आनन्दे अक० आह्रादः ।
 ह्रादिनी स्त्री ह्राद-गिनि डोप् । श्रुतिरिति शब्दे अमरः
 पाठान्तरम् श्रुतिरिति शब्दे च श्रीधरः ४ ह्रादविशिष्टे ति०
 ह्रल चलने स्वा० प० अक० सेट् । ह्रलति अह्रालीत् । चटा०
 प्रह्रलयति अह्रपसर्गस्य वा ह्रस्वः ह्रलयति ह्रालयति ।
 ह्रान न० ह्र-क्युट् । आह्राने । [अह्रारुः ।
 ह्रु कृतिनीकरणे स्वा० प० सक० अनिट् । ह्ररति अह्राषीत् ।
 ह्रि सङ्घायां शब्दे च अक० आह्रानार्थे सक० स्वा० उभ०यजा०
 अनिट् । ह्रायति अह्रत्-अह्रत अह्रास्त सम्-जु-
 हाव आह्रतः आह्रतिः ।
 आ+सङ्घायास् अ० अ० अक० अह्रायते । शिवम् ।
 ओ० तत्सत् ।

इति श्रीतारानाथतर्कवाचस्पतिभट्टाचार्यसङ्कलिते
 वाचस्पत्ये हकारादिशब्दार्थसङ्कलनम् ।

अन्यकर्तृवंशादि ।

राठीयश्च णीविख्यातके जिडिद एकः किल । यशोहरप्रदेशस्थसारलावसथे स्थितः ॥
 सार्वभौमोपाधियुक्तः कमलाकान्तसंज्ञकः । सच्छीत्रियः क्षिती ख्यातो वात्स्यवंशावतंसकः ॥
 मुकुन्दरामनामासीत् तदन्वयसमुद्भवः । तत्प्रदेशस्थवैचण्डीग्रामवासी स्वकार्यतः ॥
 तर्कसिद्धान्तोपनामा रामरामस्तदात्मजः । सदा शिवशिवेत्युक्त्या प्राप्तः शिवशिवभिधाम् ॥
 नानाविद्याधरत्वेन प्राप विद्याधराह्वयम् । भागीरथीतीरवासी भवबन्धजिह्वीर्षया ॥
 वर्द्धमानप्रदेशस्थाश्विकाग्रामेऽवसच्चिरम् । अन्ते काशीं समासाद्य पञ्चत्वं प्राप्य मुक्तिभाक् ॥
 अश्विकावासकालेऽस्य जातौ वंशधरी सुतौ । तर्कपञ्चाननीपाधिर्दुर्गादासस्तु मध्यमः ॥
 सार्वभौमोपाधियुतः कनीयांसु तदात्मजः । कालिदासाभिधौ नानाशास्त्रविद्याविशारदः ॥
 तस्याहं प्रथमः पुत्रस्तारानाथाह्वयो द्विजः । तर्कवाचस्पत्युपाधिं गुरुतो लब्धवान् स्वतः ॥
 नगरे कलिकातास्थी गवर्सेणैतनिवेशिते । संस्कृतपाठशालास्थे मठे पूर्वमधीतवान् ॥
 काश्यादिनानास्थानेषु लब्धविद्यस्ततः क्रमात् । तत्रैव पाठशालायां तदध्यक्षेण पूर्वतः ॥
 पाणिन्यादिव्याकरणपाठनाथे नियोजितः । पश्चात् दर्शनशास्त्रस्याध्यापनायापि योजितः ॥
 प्रायस्त्रिंशद्वत्स्रान्तं तत्कर्मानुष्ठितं मया । सिद्धान्तकौमुदीव्याख्या सरलाख्या तदा कृता ॥
 तदैव तत्त्वकौमुद्या व्याख्याऽपि यत्नतः कृता । सिद्धान्तविन्दुसारोऽपि शब्दस्तोममहानिधिः ॥